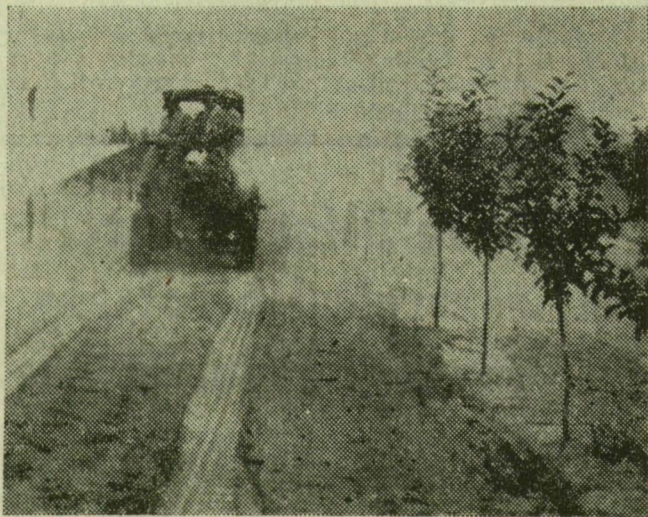

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

Növényvédelem — Még víz kell a másodvetéseknek

Az időjárás mindig ad valamilyen meglepetést a mezőgazdasági dolgozóknak. Hol az aszály miatt kell a homlokot ráncolni, mert ez okoz gondot, hol pedig a csapadék miatt. Az elmúlt hónapban mindenki az esőt várta, most a csapadék növeli a feladatokot. Különösen a szőlőültetvényekben jelent sok munkát az esős idő. Könnyen repednek a bogycsok, ahol meglepedhetnek a fűtróhadást okozó kórokozók, s ugyanakkor megnövekszik a peronoszpóraveszély is. A másodvetésekre természetesen nagyon kedvező az esős időjárás. Jól fejlődik a takarmány és a tarlóburgonya is. A zöldségfélék fejlődése pedig — úgy tűnik — azokban a gazdaságokban is jó, ahol később ültették el ezeket a növényeket. Sajnos, a káposztaféléknél a hernyók annyira elszaporodtak, hogy az ellenük való védekezést nem szabad nélkülözni. A tarlóburgonyában a burgonyabogár kártétele okoz a mezőgazdasági szakembereknek többletmunkát. Ezért sok gépet kell a növényvédelemre állítani. Ismét beöltöznek a növényvédelmi szakmunkások, hogy mielőbb elvégezhessék a szükséges növényvédelmi munkákat. Örövendés, hogy az AGROKER-nél szinte minden fontosabb növényvédő szer megvásárolható és elszállítható. Ilyenkor a jól szervezett és gyorsan végzett növényvédelemmel sok termést megmenthet. Nem szabad tehát elhanyagolni ezt a munkát. A szeptári gazdaságokban határjárásunkkor megfigyelhetjük, hogy a gazdaságok nagy gondot fordítanak az időszéri növényvédelmi munkákra. A szőlőtermelő gazdaságokban permeteznek. Az almatermő üzemekben a különféle gombabetegségek ellen védekeznek.

Molnár Sándor és Meszes György, a balástyai Móra Ferenc Tsz tagjai, a Novatur 1507-es permetezőgéppel kombinált növényvédő szerrel permeteznek a kétéves almáskertben

tek nem szaporodnak, hanem inkább csökkennek. Ennek oka, hogy a gazdaságok öntözberendezései elavultak, vagy olyan mértékben kopnak, hogy nem tudnak kellő kapacitással dolgozni.

Az öntözési terv szerint az ATIVIZIG három időjárási viszonyra állította be. A csapadékos, a közepesen csapadékos és a száraz, aszályos időjárásra. A víz kiemelésének és elköltésének költsége a földre 12 millió 500 ezer forint. Ez az összeg megoszlik. Részt vállal belőle az ATIVIZIG, a gazdaságok és a társulatok. Eddig 80 millió köbméter vizet használtak fel.

Maglóczki András szerint igazgatóságuk az öntözési tervet az idén is maradéktalanul teljesíti. Annál is inkább, mert a meteorológiai előrejelzések szerint is

öntözni kell. Az aszály után nagy a vízhiány a talajban annak ellenére, hogy az utóbbi hetekben többször jégytünk esős napokat. Ezek azonban nem pótolják teljes egészében az aszály okozta vízhiányt. Jellemző példa, hogy a szegvári Puskin Tsz például esős napon is öntözte cukorrépáját.

Az öntözési szezon kitolódott, meghosszabbodott, azaz áprilistól októberig tart, mintegy 220—240 napot ölel magába. Még augusztusban tartunk, tehát októberig lehet még öntözni. Különösen igénylik ezt a másodvetések, a rétek, a legelők, sőt ismerünk már ugaros öntözést is, amikor a pusztai szántóföldet öntözik meg, készítik elő a jobb magyagyt. Alapjában véve ez a munka a jövő évi termés megalapozását jelenti.

Talajminták a Holdról

A Szaljut—5 hetedik hete

Vasárnap, sima leszállással, Földet ért a Luna—24 jelzésű szovjet automatikus holdkutató űrállomás visszatérő berendezése, amely augusztus 19-én startolt a Hold felszínéről, fedélzetén egy értékes, holdtalajmintákat tartalmazó tartállyal.

A Luna—24 fúróberendezése segítségével, amelynek megszerkesztésekor a tervezők új műszaki megoldások helyettesítéséről tájékoztattak, hogy az AGROKER-nél egy hónap leforgása alatt 17 millió forint értékű berendezés és annak tartozéka talált gazdára a mintegy 27 millió készletből. A gazdaságok messzemenő támogatást kaptak az államtól. Az aszály beálltával 30 százalékos vásárlási kedvezményben részesültek, s a későbbiekben még 40 százalékos kedvezményt kaptak, azaz az eredeti vételár 30 százalékaért vásárolhatták meg az öntözéshez szükséges berendezéseket, és azoknak tartozékát.

Az öntözési igény előtt, majd utána közösen tart vizsgálatot az öntözóművek felett az OVH, az ATIVIZIG és a víztársulatok. Az országban 451 ezer hektár területet öntöznek már. Az ATIVIZIG a hozzá tartozó területen több mint 40 ezer hektár öntözéshez biztosít vizet. Ebből Csongrád megyére 32 ezer hektár jut. Sajnos, az öntözhető terü-

let az országban csaknem a felét teszi ki. A TASZSZ különtudósfője jelenti a földi irányító központból, hogy végéhez közeledik Borisz Volinov és Vitalij Zsolobov űrrepülésének hetedik hete a Szaljut—5 orbitális tudományos állomás fedélzetén.

Egynapos aktív pihenés után a kozmonauták hozzáfogtak egy kísérletsorozathoz, amelyben fontos szerepet játszik egy infravörös színképelemző teleszkóp. Ugyanakkor folytatták a korábban megkezdett kísérleteket. A Föld légkörének áttetszőségét vizsgálták azzal a céllal, hogy tanulmányozzák, hogyan változik a légkör összetétele a Föld felszínétől való különböző távolságokban. A kísérleteket az infravörös spektrumban végezték a Föld kontinentális területei és a világóceán fölött. Tanulmányozták továbbá a Nap és légkörének infravörös kisugárzását.

Az űrállomás fedélzeti rendszerei és tudományos berendezései kifogástalanul működnek. Az űrhajósok egészsége és közérzete kitűnő. Az űrrepülés folytatódik.

Több figyelmet a műszaki pályákra

Tanév-előkészítő megyei tanácskozás Szegeden
Dr. Kornidesz Mihály előadása a pedagógusoknak

A küszöbönálló új tanév előkészületei során tegnap Szegeden, a megyei tanácsházán rendezték meg a Csongrád megyei oktatási intézmények igazgatóinak, szakfelügyelőinek, pártalapszervezeti titkárainak hagyományos értekezletét. A kétnapos programot Szabó G. László, a megyei tanács elnökhelyettese nyitotta meg, s délután ugyanő mondott összefoglalót. Dr. Kornidesz Mihály, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője közoktatás-politikánk időszéri kérdéseiről, feladatairól beszélt, majd Bódi György, a megyei KISZ-bizottság első titkára szövegezte az ifjúsági mozgalom feladatairól a KISZ IX. kongresszusának határozatai nyomán. Az elnökségben helyet foglalt dr. Koncz János, a megyei pártbizottság titkára, és Deák Béla, a városi pártbizottság titkára is. Ma, kedden konzultatív megbeszélésekkel folytatja és fejezi be munkáját a tanév-előkészítő megyei tanácskozás.

osztályosok 6—8 százaléka nem léphet tovább, korábban évekig ez a szám 11 százalékos volt. Jelenleg az általános iskolát a diákok 79 százaléka végzi el nyolc osztály alatt, 89 százaléka pedig tíz év során; a cél nem más, mint ezen arányok javítása. Ugyancsak eredménynek tekinthetjük, hogy fejlődött a gyerekek olvasási, beszéd- és fogalmazási készsége, de nem fejlődött a szakmólosi készsége, ami a későbbiek során abban is érezteti kedvezőtlen hatását, hogy egyre kevesebben jelentkeznek műszaki pályákra. Aránytalanságok mutatkoznak az egyes városokon belül is az oktatási intézmények személyi és tárgyi feltételeiben. Kedvezőbb képet kapunk viszont az általános iskolások továbbtanulási szándékairól, míg 6—7 éve 82—84 százalékos, többé 93—94 százalékos szeretnék tanulmányaikat folytatni, s egyre többen a szakmunkásképzésben és a szakközépiskolákban. A középiskolák feladatairól szólva dr. Kornidesz Mihály visszatért arra a kedvezőtlen jelenségre, hogy a műszaki pályák egyre kevésbé vonzóak. Míg más fakultásokon négyes-ötösös a túljelentkezés, több olyan intézmény akad, ahol a férőhelyeknek csupán kétharmadára akad jelentkező. Mi más lehetne a középiskolák feladata, megszeretnénk a matematikát, a fizikát, a műszaki tudományokat. A továbbtanulási bázisa változatlanul a gimnázium, itt kell javítani a természettudományos oktatás feltételeit: általában véve az 1978-as tanterv ezen a területen is várhatóan intézkedik majd.

Dr. Kornidesz Mihály előadásában először arra emlékeztetett, hogy a párt 1972-es közoktatás-politikai határozatában olyan távlati kérdések is szóba kerültek: milyen legyen a későbbi évek oktatási rendszere. Ehhez természetesen tudomány igényű előmunkálatokra van szükség, s 1978-ra kell konkrét javaslatokat tenni. Jelenleg két alternatíva merült föl — elemzésükhöz többek között figyelembe veszik más, elsősorban szocialista országok példáját — a tízosztályos és a nyolcosztályos iskola lehetősége. Az előbbi mellett több kedvező momentum szól, föltehetően megoldható vele az általános műveltség legfontosabb elemeinek elsajátítása. Az NDK-ban például azonos tanterv alapján oktatnak tíz évfolyamot, de a fősóforka tanulmányokra alkalmasnak látszó diákokkal a nyolcadik évtől külön rendszer szerint foglalkoznak. Ez a selekció — a nyolcadik osztály után — meglehetősen erős, hiszen száz egyetemi férőhelyre százötvenöt gyerekkel számolnak. Ismét másik változat szerint azonos anyagot oktatnak nyolcadik osztályig, ahonnan a tanulók egyik csoportja a kilencedik osztályba megy (a Szovjetunióban például 60 százaléka, de Romániában csak egyharmada), a többiek szakmunkásképzőkben, szakközépiskolákban folytatják tanulmányaikat. Vagyis tíz évig kötelező az oktatás, de a tananyag csak nyolc évig azonos mindenkinek. Ez a variáció lehet a mi nyolcosztályos rendszerünk javított változata. Persze, az előkészítő elemzést seregni más tényező is motiválja, így nem utolsósorban az az örvendetes jelenség, hogy hamarosan mind több gyerek kerül az iskolapadokba.

Az általános iskolák feladatairól szólva kitért arra, hogy a tankötelezettség teljesítéséről kollektív önbizalomra van szükség. Mindenki végig kell gondolnia annak képtelenségét, hogy lassan évtizede a diákok tíz százaléka nem végzi el az általános iskolát. Volt ez az arány persze nagyobb is, de utóbb erősen, stabilan megragadtunk ennél a 10 százaléknál! Többek között felül kell vizsgálni, hogy minden esetben gondos mérlegelés dönt-e a 6 éves korú gyerekekről, hogy alkalmasak az iskolára, ugyanakkor a végzősöket problémáit is megvizsgálhatnánk azokban az esetekben, amikor a kelletlenül csábítóbb az egyes üzemekben fölkinált gyors kereseti lehetőség. Kedvező jelenség, hogy most csupán az első

is elemzte. Óriási eredmény — hangoztatta —, hogy az óvodás korúak 78 százaléka valóban el is jut az óvodába, jóllehet az arány nem mindenütt egységes. Volt idő, amikor Szeged 92 százalékos telítettséggel vezetett, most Budapest érte el a 91 százalékos szintet, s az aránytalanság mindenekelőtt az igényeknek jelentkezik: tavaly 24—26 ezer gyerek maradt ki az óvodákból, többségükben négy-öt nagyvárosban. Hasznos kezdeményezés volt az iskolai előkészítő megszerzése, továbbfejlesztésük ugyancsak az 1978-as új tantervvel várható. A népessémdépolitikai határozatokból fakadóan persze gondokat okoz majd, ha 100—120 ezerrel több gyerekre kell számítani tartósan, s tulajdonképpen 90 ezer új óvodai férőhely kell ahhoz, hogy tartani tudjuk azt a bizonyos 78 százalékos megközelítően ilyen keretszám szerepel az új öt éves tervben. Megközelítően, s ezért nélkülözhetetlen a társadalmi segítség: az új óvodai férőhelyek megteremtéséhez fontos szerep hárul a tanácsi és pártbizottságokra, de az üzemekre is, melyeknek közvetlen érdeke, hogy a dolgozó nőket visszakaphassák. A jelenlegi óvoda feltételek sem mindenütt kielégítőek, nemcsak a felszerelés hiányosak, de nincs elég képzett óvónő sem. A gondok orvoslására vezették be ismét az óvónők középiskolai szintű képzését, ami persze nem végleges megoldás, átmeneti forma, kívánatos lenne, ha az itt végzők továbbtanulnának levelező úton, hogy a növekvő, korszerű feltételeknek is megfelelhessenek.

Az általános iskolák feladatairól szólva kitért arra, hogy a tankötelezettség teljesítéséről kollektív önbizalomra van szükség. Mindenki végig kell gondolnia annak képtelenségét, hogy lassan évtizede a diákok tíz százaléka nem végzi el az általános iskolát. Volt ez az arány persze nagyobb is, de utóbb erősen, stabilan megragadtunk ennél a 10 százaléknál! Többek között felül kell vizsgálni, hogy minden esetben gondos mérlegelés dönt-e a 6 éves korú gyerekekről, hogy alkalmasak az iskolára, ugyanakkor a végzősöket problémáit is megvizsgálhatnánk azokban az esetekben, amikor a kelletlenül csábítóbb az egyes üzemekben fölkinált gyors kereseti lehetőség. Kedvező jelenség, hogy most csupán az első

A nevelés kérdéseiről dr. Kornidesz Mihály elmondta: milyen fontos a tanítási órán belüli és kívüli nevelést szinkronba hozni a szülői neveléssel, valamint a társadalmi, az adott környezeti hatással. De egyúttal kell foglalkozni a szellemi és testi neveléssel is, hiszen csak így képzelhető el a szocialista embertípus megteremtése, a kettő közül bizony lemaradt az utóbbi, a tanulók testi nevelése. Beszélt arról is, hogy alaptalannak bizonyult a hiedelem, miszerint az V. öt éves tervben hátrébe szorult a kultúra. Kiderült ugyanis, hogy az előző tervidőszakhoz képest ezen a területen 48 százalékos túlteljesítésnél tartunk, amihez fogható előre lépés a gazdasági életben sem igen található. Azon kell fáradozni, hogy ahol csak lehet, közösen hozzunk létre iskolát és kulturális intézményeket. Befejezésül az előadói intézkedésekről szólt, s egyebek között megemlítette, hogy a végzős szakemberek pályázati rendszerű elhelyezkedésétől az oktatási intézmények feszítő pedagógushiyányán akarnak segíteni.

Dr. Kornidesz Mihály szegedi előadását követően ellátogatott az ópusztaszeri Nemzeti Emlékparkba, majd Csongrádra utazott.